

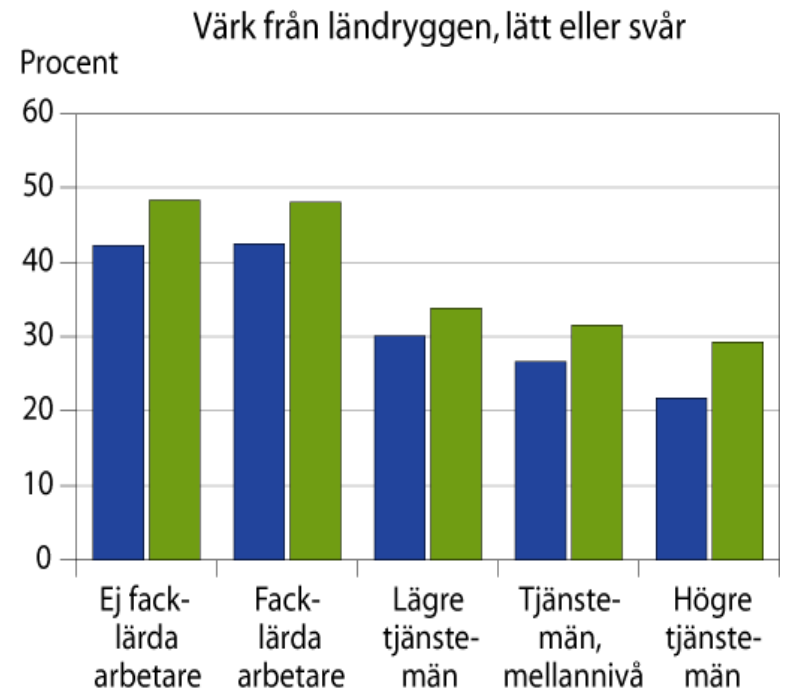
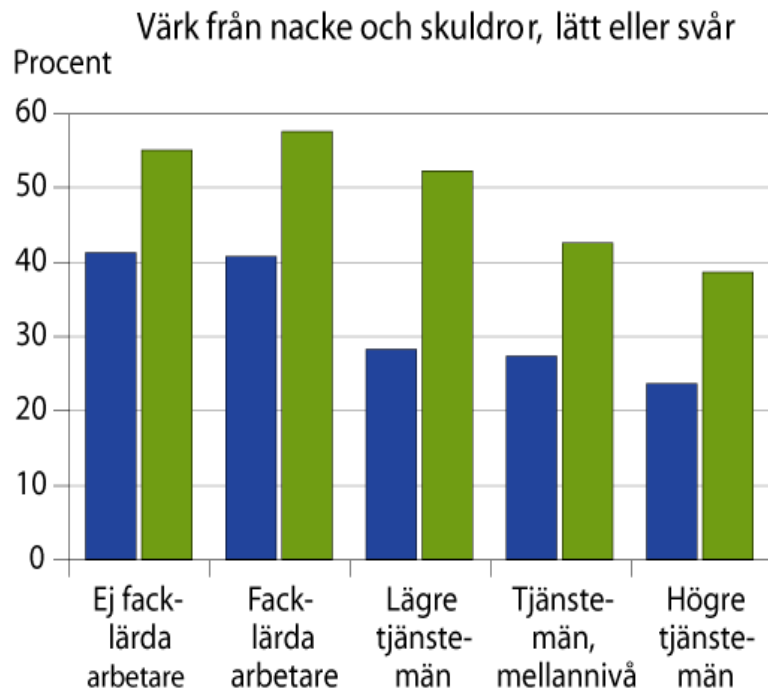
Dubbelarbete och värk i kroppen

Christina Ahlgren

Inst. Samhällsmedicin och Rehabilitering, Sjukgymnastik

Värk från nacke respektive ländrygg i socioekonomiska grupper 16-64 år, 2002/03

■ Män ■ Kvinnor

Källa: Undersökningen av levnadsförhållanden, SCB

Tänkbara orsaker till skillnad i besvärshöjning

- Biologiska skillnader
- Skillnad i psykologi
- Kvinnors dubbelarbete

Studien Jämställdhet och hälsa

- Anställda i Livsmedels- och databranschen
- Enkät med frågor om familj, arbete, jämställdhet, besvär av utmattning och smärta i rörelseorganen
- 1373 anställda (515 kv, 858 män)
- 813 tjänstemän och 560 arbetare

Studiepopulation

	Tjänstemän		Arbetare	
	Kvinnor n=262	Män n=551	Kvinnor n=253	Män n=307
Ålder (m, sd)	40,7 (8,9)	42,5 (9,5)	44,3 (12)	41,3 (11,8)
Gift/sambo (%)	85,4	81,4	75,3	72,1
Barn	77,8	74,7	79,2	67,2
Barn under 12 år	50,4* ^y	42,6 ^y	24	32,3
Barn under 7 år	37,6* ^y	29,7 ^y	11,8	22,4

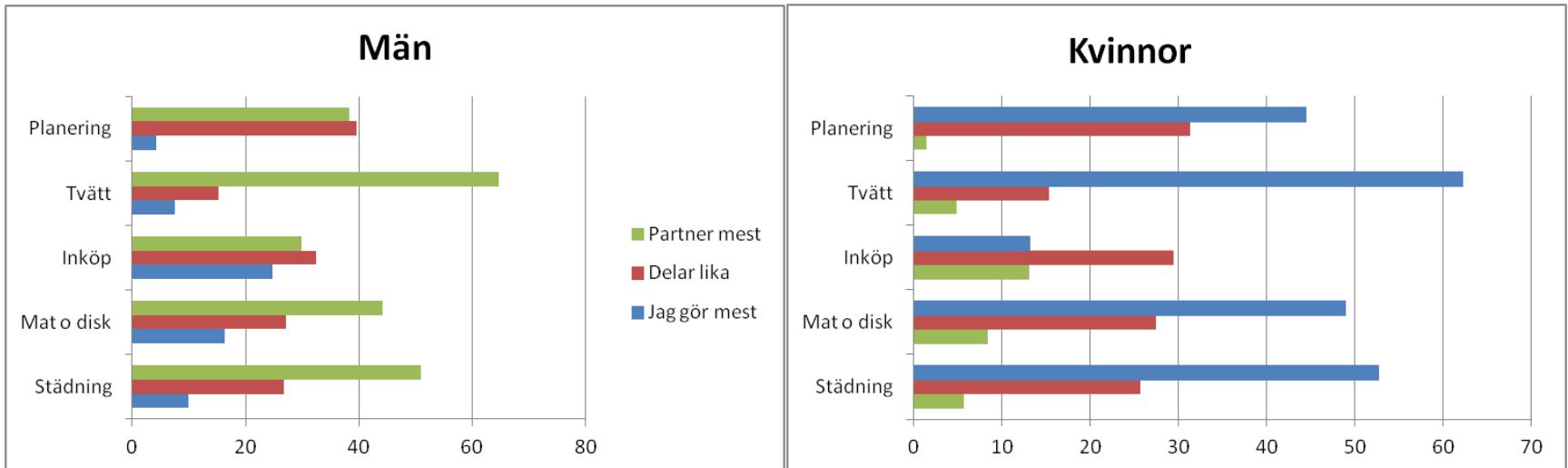

Förvärvs- och hemarbete

	Tjänstemän		Arbetare	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
<u>Sysselsättningsgrad arbete %</u>				
Heltid	96,2*	76,2	88,9*	72,7
Lång deltid	3,5	22,8*	8,8	22,9*
Mindre än halvtid	0,4	0,8	2,3 ^γ	4,4 ^γ
<u>Hushållsarbete index: (m, Sd)</u>				
Partner inga barn (n=341)	1.8 (0.3)	2.2 (0.3)*	1.9 (0.3)	2.2 (0.4)*
Partner och barn (n=903)	2.1 (0.7)	3.4 (0.9)*	1.9 (0.8)	2.9 (0.9)*
Single och barn (n=162)	3.9 (0.7)*	3.3 (0.8)	3.7 (0.9)	3.6 (0.7)
<u>Barn ansvar index: (m, Sd)</u>				
Barn ≤ 12 years (n=526)	1.9 (1.1)	2.3 (1.3)* ^γ	1.7 (1.1)	1.4 (1.4)
Barn ≤ 18 years (n=698)	1.7 (1.1)	2.1 (1.3)* ^γ	1.4 (1.1)	1.4 (1.3)
<u>Hög total arbetsbelastning (%)</u>	23,3	37.7* ^γ	16,2	20,0*
<u>Obalans arbete – hem (%)</u>	29,9	24,4	21,1	22,4
Barn < 12 år (%)	37,4 ^γ	32,8 ^γ	28,4	19,7

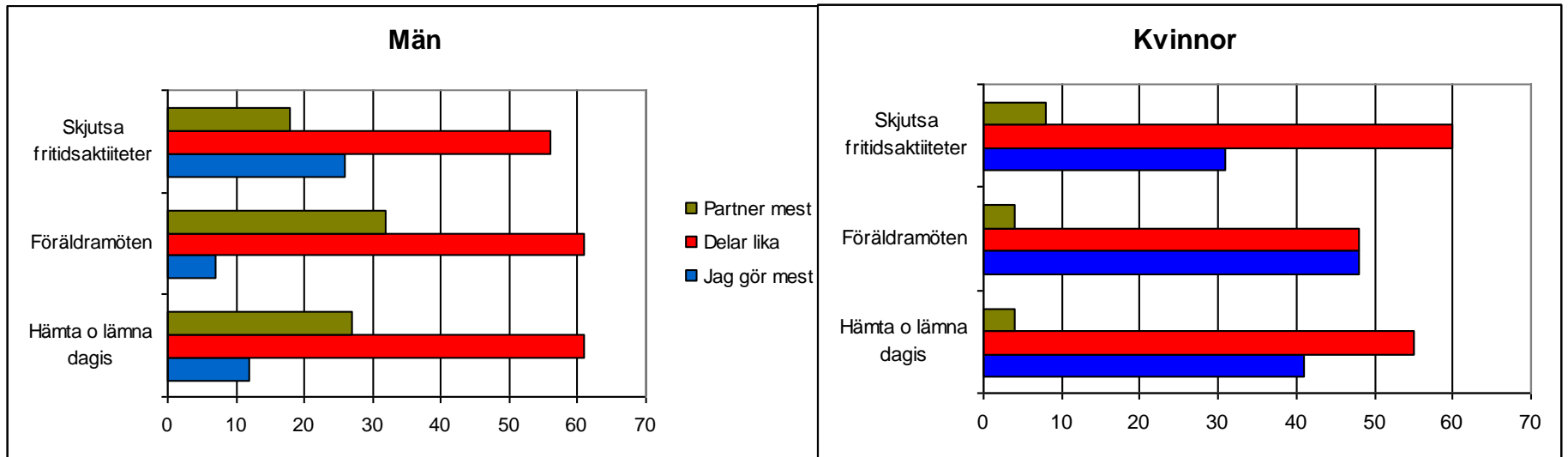

Fördelning av hemarbetet i familjer med barn

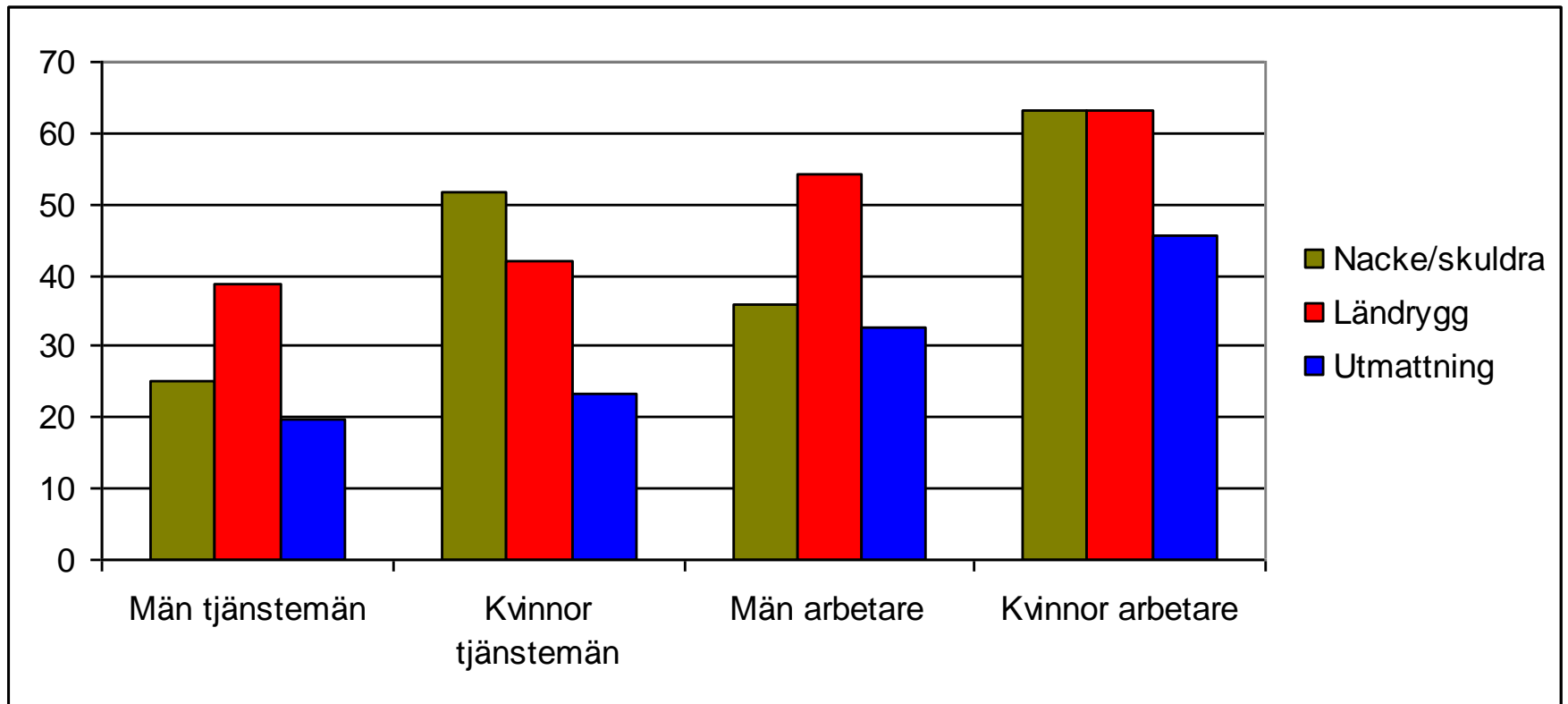

Fördelning av ansvaret för barn

Rapporterad ohälsa

Risikfaktorer i arbetet

	Tjänstemän		Arbetare	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
<u>Arbetsexponering (%)</u>				
Höga krav	25.1	19.8	30.7 ^γ	39.2* ^γ
Låg kontroll	7.4	10.5	43.2 ^γ	72.7* ^γ
Lågt stöd	39.1	34.5	49.2 ^γ	55.5* ^γ
Tungt arbete	5.9	5.4	55.1 ^γ	65.4* ^γ

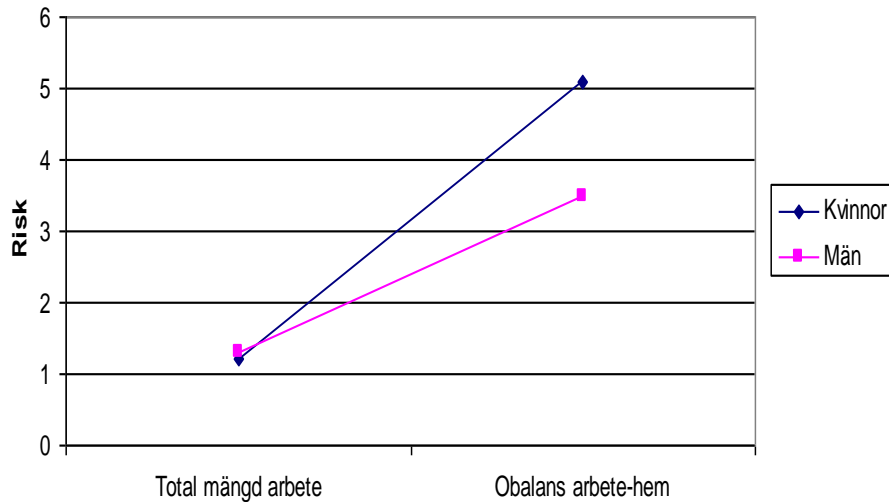
Samband mellan arbete och rapporterad ohälsa

- Ingen överrisk för smärta i nacke eller ländrygg hos kvinnor eller män med hög total arbetsbelastning
- Ingen överrisk för utmattning hos kvinnor eller män med hög total arbetsbelastning
- O gynnsamma exponeringsfaktorer i arbete medförde överrisker för smärta i nacke, ländrygg och utmattning hos både kvinnor och män
- Hög belastning i hemmet kombinerat med lågt stöd på arbetet gav 5 ggr ökad risk för utmattning hos män och 4 ggr ökad risk hos kvinnor
- Upplevd obalans mellan arbete och hem medförde överrisk för utmattning hos både kvinnor och män och för smärta i nacken hos kvinnor

Risk för ohälsa på grund av dubbelarbete och upplevd obalans mellan arbete och hem

Utmattning

Nacksmärta

